35

# KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 29 STYCZNIA 1943r.

/P o p o ł u d n i o w y ./

I.

## Dotyczące Polski.

AMBASADA R.P. w ZSRR,po polsku 28.I.godz.17.5o.
/Odbiór bardzo zły./
Pogadanka o warunkach życia uchodźców polskich w Ugandzie.Podkre-
śla się serdeczne ustosunkowanie się władz angielskich do uchodźców.

RABAT po francusku 28.I.godz.23.3o.
Z Moskwy donoszą,że wysłańcy polskiego ruchu partyzanckiego,w
szczególności z okręgu Białegostoku zorganizowali tajne zebranie celem
omówienia planu akcji oraz nawiązania kontaktu z armią czerwoną.
Uwaga: W żadnej z audycji moskiewskich w języku polskim nie zos-
tała zamieszczona powyższa wiadomość.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku 28.I.godz.19.55.
Wzmożenie się terroru niemieckiego na ziemiach polskich dało się
ostatnio odczuć szczególnie w Warszawie, gdzie w zeszłym tygodniu za-
aresztowano około 55.000 tys.Bogu ducha winnych rodaków,których natych-
miast odtransportowano do różnych obozów koncentracyjnych.Opornych roz-
strzeliwano na miejscu.W niektórych dzielnicach Warszawy opór był tak zna-
czny, że okupanci musieli zdobywać niektóre domy, a nawet całe bloki do-
mów szturmem.Ta wzmożona akcja terrorystyczna Niemców jest wyraźnym obja-
wem przeświadczenia o zbliżającej się katastrofie.Front wschodni załamał
się i Niemcy widzą,że żadna siła nie powstrzyma armii czerwonej; spotka-
nie Roosevelt-Churchill w Casablanca stworzyło konkretną groźbę inwaz-
ji Europy jeszcze w tym roku.Terrorem swoim Niemcy chcą zmusić nasz naród
do bierności,zastraszyć i stłumić w zarodku wszelki opór.Ale Polacy znu-
dzili się już bezczynnością i nie zdradzają chęci do dalszego wyczekiwa-
nia z założonymi rękoma.Mimo,że pewne organizacje narodowe wciąż jeszcze
nawołują do spokoju,naród nasz zdaje sobie sprawę,że w chwili tak kryty-
cznej jak obecna dalsze zwlekanie byłoby grzechem.Nie dajmy się zmylić
przez małodusznych i wrogich naszej sprawie kunktatorów. Powstanie masowy
ruch zbrojny; tysiące oddziałów partyzanckich ruszy do boju.Będzie to
dzień powstania narodowego ,które przyniesie nam wyzwolenie.
Ratujcie dzieci! Zwracamy się z tym apelem do wszystkich prawdziwych
patriotów.Hitlerowscy bandyci wywożą tysiące dzieci wtłaczając je do
nieopalonych wagonów kolejowych,morząc je głodem.Tak jak ojców do obozów
koncentracyjnych i na mięso armatnie,tak wysyłają dzieci aby mieć młodą
krew do transfuzji dla rannych żołdaków hitlerowskich. Każdy Polak,każdy
kolejarz,wszyscy powinni zrobić wszystko co w ich mocy,aby nie dopuścić
do tego nowego barbarzyństwa mającego pozbawić naród nasz ostatniego mienia
które posiadamy: naszej młodzieży.
Godz.21.o5.- Wobec masowych mordów niemieckich w lubelskim,maso-
wych deportacji braci naszych w Warszawie,żaden szanujący się Polak
nie uchyli się od obowiązku współdziałania z frontem jedności narodowej.
W chwili największej w dziejach naszych katastrofy ,naród powinien za-
pomnieć o dawnych waśniach.Powinien się zachować jak zachowuje się rodzi-
na,gdy staje w płomieniach jej dom.Jeżeli wybuchnie pożar w domu to wszy-
scy, bez względu na spory i drobne nieporozumienia natychmiast ratują
dzieci i mienie.Naród nasz powinien być dzisiaj jedną wielką rodziną i
stanąć do czynu jak jeden mąż.Niestety są u nas tacy,którzy nie umieją za-
pomnieć o starych urazach i wolą trwać w bezczynności,zamiast wyciągnąć
rękę lub uścisnąć dłoń już do nich wyciągniętą przez innych. Biada rodzi-
nie,która wobec pożaru domu kłóci się dalej zamiast ratować mienie.Biada
podróżnym okrętu,którzy stoją na uboczu,nie biorąc udziału w akcji rato-
wniczej,podczas gdy okręt tonie.Z wyjątkiem zdrajców ,policjantów i nie-

licznych polskich faszystów niema u nas ani jednego Polaka, niema organizacji narodowej, któreby nie pragnęły natychmiastowego podjęcia walki z hitlerowcami, a mimo to brak wciąż jeszcze zorganizowanej jedności. Wciąż widać dużo sprzeciwów przeciwko robotnikom, nieufności w stosunku do lewicy, choć właśnie robotnik był jądrem oporu antyhitlerowskiego. Ponieważ istotnych przeszkód zjednoczenia narodowego niema, powinniśmy dołożyć wszelkich starań, ażeby doprowadzić nasze społeczeństwo do zgody. Inteligencja polska, robotnicy i chłopi oczekują czynu.

Pamiętamy jeszcze wszyscy jak szalała niemiecka bestja w latach 1917 - 1918 w naszym kraju. Niemcy rabowali wówczas zboże, nabiał, instalacje przemysłowe - ale potem zaczęli sekwestrować wszystko co im podpadło pod rękę: mosiężne klamki, przewody elektryczne, meble, fortepiany - i to wszystko na krótko przed ostatecznym załamaniem się potęgi kaisera, zaledwie na kilka miesięcy przed chwilą kiedy generałowie niemieccy prosili na klęczkach o litościwy pokój. Dziś znów łapa okupanta wyciąga się po każdy wartościowy sprzęt, po każdy kawałek metalu w kraju. Zarządzono zbiórkę starego metalu, przyborów kuchennych, przyborów elektrycznych; wszystko zgadza się z planem roku 1918; kiepsko musi być z Hitlerem, jeżeli idzie w ślad za Wilhelmem i nie będziemy się dziwili, jeżeli za parę miesięcy i Hitler będzie błagał o litość i dogodne pokojowe warunki. Nie damy mu tych warunków tak jak nie dajemy mu dzisiaj metalu. Jak przed złodziejem ukrywać musimy każdy kawałek chleba, każdy przedmiot o pewnej wartości, a choć związane jest z tym ryzyko, wiemy że gra jest warta świeczki, ponieważ i to jest metodą walki, która niewątpliwie przyspieszy nieuniknioną klęskę hitlerowskich katów.

## II.

## Z najważniejszych spraw światowych.

KUJBYSZEW po polsku 28.I.godz.22.45.

Komunikat urzędowy Brytyjskiego Min. Informacji o spotkaniu Roosevelta z Churchillem oraz o ugodzie Giraud - de Gaulle.

Rozkaz dzienny Stalina, wiadomość o zlikwidowaniu armii pod Stalingradem, wieście o panice w Niemczech oraz o zatwierdzeniu planów wojennych przez Anglię i Amerykę na rok 1943r. - Wszystko to wieści dla nas radosne tak jak i dla całej Europy jęczącej pod bitem najeźdźcy. Propaganda niemiecka mówi już o katastrofie. Uronił to słówko Dietmar a marionetkowe rządy tzw. sprzymierzeńców powtarzają śpiewkę Dietmara zbożnych szeptem. Zaczęło się od tego, że ostrzegał swój naród zdrajca Moravec, a teraz wszystkie Quislingi rozpoczęły podobne kampanie aby przygotować swe narody do jeszcze większych, bezsensownych ofiar, dla możnych panów Berlina. Wieści te szerzą popłoch wśród wszystkich zdrajców narodu, ale napełniają otuchą serca wszystkich tych, którzy wierni swoim ideałom postanowili walczyć z hitleryzmem. Zbliża się chwila czynu. Truchleją zdrajcy.

RABAT po francusku 28 I.godz.23.30.

W Rzymie odbędzie się wkrótce zjazd wszystkich ambasadorów japońskich w Europie.

WEICHSELSENDER po polsku 28.I.godz.16.00.

Po odczytaniu komunikatu pogadanka o wojnie łodzi podwodnych. Stwierdza się, że przy dalszych stratach w dotychczasowym tempie Alianci wygrać wojny nie mogą. - Spotkanie gen. de Gaulle z gen. Giraud nie dało żadnych rezultatów, ponieważ społeczeństwo francuskie silnie jest poróżnione, nawet na emigracji. Wewnątrz kraju przeważają elementy popierające Lavala i jego politykę współpracy z Osią.

BERLIN po niemiecku 28.I.godz.13.35.

Z Rzymu donoszą, że w Rabat odbył się zamach na francuskiego generała Nogues. Brak szczegółów narazie, lecz przeważa wrażenie, że zamach ten jest naturalnym wynikiem mętlika w północnej Afryce.

Z Oslo donoszą, że wiadomość podana przez prasę Sztokholmu o nowych żądaniach terytorialnych sowieckich w północnej Skandynawii wywarły w Norwegii głębokie wrażenie. Prasa norweska komentuje tę wiadomość stwierdzając, że Sowiety opierają się na tajnym układzie zawartym z Anglią w lecie zeszłego roku. Nie ulega wątpliwości, że W. Brytania sprzedała te terytoria Rosji, ponieważ znajdowała się w sytuacji w której byłaby nawet duszę diabłu sprzedała.

NBD godz.17.10.- Komentując spotkanie Roosevelt- Churchill, korespondencja dyplomatyczno- polityczna w Berlinie zwraca uwagę na fakt, że Stalin nie uważał za stosowne przybyćna tę konferencję ani nawot wysłać Mołotowa, który jak wiadomo nioma nic wspólnego z ofensywą. Fakt ten świadczy o tym,że władcy z Kremla niowygodne byłyby w chwili obecnej konferencje,na których musiałby się wypowiedzieć w sprawie swoich powojennych planów. Tak więc propaganda anglo-saska na temat wspólnoty celów wojny spełzła na niczym,a ponieważ nawot w obozie Anglosasów istnieją zasadniczo różnice zdań,postanowiono prowadzić wojnę "przed siebie" bez wyraźnych celów,a co się dalej stanie ma być rozwiązane doraźnie przez rozwój wypadków.Roosevelt wypowiedział na konferencji słowo "bezwarunkowe poddanie się".Przypomnieć by trzeba było temu panu,że Niemcy nigdy nie kapitulowały,że kapitulowały natomiast garnizony Hongkongu i Singaporu,a w szczególności obrońcy Corregidoru. Tak więc słowa Roosevelta mogły być przeznaczone jedynie na konsumcję społeczeństwa amerykańskiego. Poza granicami nieprzyjaciół naszych nie mają one żadnego znaczenia i nie zmienią nic w ugrupowaniu sił,które doprowadzić muszą do zwycięstwa Osi.

W kołach berlińskich przyjęto z zainteresowaniem do wiadomości oświadczenie Edena w brytyjskim parlamencie,iż W.Brytania żywi wszelkie nadzieje iż uda się jej dojść do ugody z Sowietami na temat planów powojennych.Wprawdzie nie przywiązuje się tutaj do słów brytyjskiego ministra spraw zagranicznych specjalnej wagi,lecz oświadczenie to jest charakterystyczne dla chęci Roosevelta i Churchilla skierowanych ku ściągnięciu Stalina do Casablanca.

STACJA WOLNOSCI S.A.FRONDE po niemiecku 28.I.godz.23.oo.

Nawet ci nieliczni wśród naszych słuchaczy,którzy odnosili się do naszych przestróg z nieufnością,przyznać dziś muszą,żeśmy mieli rację mówiąc o katastrofie wojsk naszych na froncie wschodnim.Oficjalna propaganda mówi już otwarcie o tej katastrofie choć wciąż jeszcze tai przed naszym społeczeństwem,że pola pod Stalingradem są jednym wielkim cmentarzyskiem, na którym pochowano setki tysięcy naszych rodaków jedynie dla zachowania prestiżu maniaka z Berchtesgaden.Oddajemy głos w tej sprawie jednemu z naszych towarzyszy,który jest oficerem Reichswehry i powie nam czy uporczywe ataki przeciwko Stalingradowi miały jakikolwiek sens z punktu widzenia strategii niemieckiej./ Następuje słuchowisko wygłoszone przez oficera stwierdzające,że gdyby kampania prowadzona była nie przez amatorskich strategów,a przez wojskowych,wycofano by wojska z pod Stalingradu już w chwili gdy się okazało,że nie uda się zdobyć Woroneża; W tej samej mniej więcej chwili Hitler wygłosił swą znaną mowę,przepowiadając bliski upadek Stalingradu; aczkolwiek ostrzegany przez generałów,nie zgodził się na wycofanie armii, a gdy armia ta została okrążona,nie zezwolił na przyjęcie ultimatum rosyjskiego./Tak jak dla swego własnego prestiżu Führer poświęcił kilkaset tysięcy żołnierzy niemieckich,tak nie zawaha się poświęcić całego narodu dla przeprowadzenia swoich rzekomo zbawiennych celów.Jest to wprost kryminalna lekkomyślność cechująca każdego megalomana i obowiązkiem naszym jest zgładzić jego i bandę łotrów,która go wspiera,aby uchronić naród przed ostateczną zagładą.

W dniu 30.I.br.obchodzić będziemy 10-tą smutną rocznicę dnia,w którym myśleliśmy,że nadeszła era wolności.Okazało się,że nadzieje wielkiego narodu niemieckiego spotkały się z gorzkim rozczarowaniem i że ruch nar.socjalistyczny, który zapowiadał Niemcom nieznaną jeszcze w dziejach świetność,przyniósł jedynie śmierć, głód i cierpienia dla milionów naszych rodaków.Panowie Parteigenossen kłócą się obecnie o to, kto z nich ma w tę smutną rocznicę przemawiać .Goebbels wysunął kandydaturę Schidta,ale Schmidt powiada,że nie jest za nie odpowiedzialny i że przemawiać powinien Goering.Goering stwierdził,że jest on zwykłym parteigenossem,ubóstwiającym Führera,który co roku przemawiał do swego narodu w dnie tak uroczyste.Jeżeli Hitler zdecyduje się palnąć mówkę pogrzebową,to wszystko będzie dobrze,jeżeli nie - to będą musieli znaleźć jakiegoś Bogu ducha winnego Parteigenosse,który zdecyduje się na wykonanie rozkazu.

III.

O g ó l n e.

RZYM po francusku 28.I.godz.23.45.

Nowa Curtina : nadeszła do Londynu akurat w chwili,kiedy prasa londyńska rozpisywała się o sukcesach dwóch wielkich konferansjerów z Casa-

blanca. Podczas gdy komunikaty oficjalne starały się uśpić czujność Anglików i Amerykanów wygłoszonymi frazesami o przyszłych sukcesach, mowa Curtina podziałała na opinię publiczną jak zimny tusz.

Wysłannik gospodarczy Stanów Zj. w Kairze Kirk próbuje różnych metod infiltracji gospodarczej na Bliskim Wschodzie dla sfer przemysłowych Stanów. Z zawodu fabrykant mydła, stara się oczywiście w pierwszym rzędzie o stworzenie sobie dobrych rynków zybtu na okres powojenny. Działalność Kirka jest solą w oku przedstawiciel W. Brytanii, tak że nawet mówi się o tym, iż W. Brytania protestowała w drodze dyplomatycznej przeciwko zakusom Kirka.

BERLIN po niemiecku 28. I. godz. 16.4o.

Z Szanghaju donoszą, że wybuchł tam wielki pożar, który zniszczył duży blok domów. Zbiory dywanów i innych dzieł sztuki spłonęły doszczętnie. Ofiar w ludziach nie ma.

BUKARESZT po rosyjsku 28. I. godz. 16.1o.

Cytując artykuł Prawdy o licznych niedociągnięciach w dziedzinie wychowania młodzieży, które odbijają się na zmniejszeniu ilości kandydatów do partii komunistycznej, podkreśla się, że partia komunistyczna przechodzi okres b. krytyczny i zdradza objawy rozkładu. Członkowie partii stracili już wiarę w przyszłość. Jedyną nadzieją Stalina jest armia, wobec czego bolszewicy zdecydowali się wzmocnić jej dyscyplinę i nawiązać organizację armii czerwonej do tradycji dawnej armii rosyjskiej, którą ci sami bolszewicy w swoim czasie wytępili. Wszystko to ma charakter wyraźnie tymczasowy i usiłuje oszukać raz jeszcze naród rosyjski.

RADIO METROPOL po ukraińsku 28. I. godz. 16.3o.

Wyniki okupacji bolszewickiej krajów nadbałtyckich i innych krajów Europy wschodniej, a szczególnie wojna sowiecko-finlandzka, dowodzą, iż Niemcy uratowali Europę od największego niebezpieczeństwa, atakując Zw. Sowiecki. Dlatego też cała Europa wspiera Niemców w walce o obronę cywilizacji europejskiej.

BERLIN po niemiecku 28. I. godz. 17.3o.

Z nieufnością odnoszą się sfery poinformowane do wiadomości ze źródeł amerykańskich, wg. których a Casablanca przebywać mieli podczas konferencji także i dziennikarze krajów neutralnych. Nieufność tych kół niemieckich poparta jest faktem, że do dziś dnia nie odezwał się w prasie neutralnej ani jeden głos na ten temat, ze źródeł własnych.

KUJBYSZEW po polsku 28. I. godz. 23.15.

W Słowacji doszło do krwawych starć między chłopami a władzami słowackimi i niemieckimi. W kilku wioskach karpackich chłopi energicznie zaprotestowali przeciw konfiskacie zboża przeznaczonego na wywóz do Niemiec. Kiedy chłopi uciekli się w jednej z wiosek do samoobrony, Niemcy zaaresztowali 10 zakładników oraz wysłali ekspedycję karną wspartą oddziałami policji marionetkowego rządu słowackiego. Chłopi całego okręgu przyjęli tak zdecydowaną postawę, że Niemcy zmuszeni byli do zwolnienia zakładników, pozostawienia zboża na miejscu, a rząd wydał odezwę nawołującą ludność do spokoju i obiecującą, iż dalsze konfiskaty zboża nie nastąpią.

IV.

## Z ostatniej chwili.

ALGIER po francusku 29. I. godz. 12.58.

Z Buenos Aires donoszą, że Prez. Roosevelt konferował w dniu wczorajszym w jednym z brazylijskich portów z prezydentem Brazylii Vargas. Komunikat o rozmowach z Prez. Stanów opublikowany będzie po jego powrocie Vargasa do Rio.

MOSKWA po angielsku 29. I. godz. 13.07.

R. Monson: Niemcy nazywali swą 6-tą armię najświetniejszym oddziałom Reichswehry. Jeżeli to była prawda, to świadczy najlepiej o stanie morale wojska niemieckiego fakt, iż 15 dni ataków sowieckich wystarczyło aby rozgromić ją doszczętnie. Obecnie prasa niemiecka rozpisuje się o bohaterskich obrońcach Stalingradu, mając przy tym na myśli - o ironio losu! - obrońców niemieckich tego nigdy przez Niemców nie zdobytego miasta. Ale i tym bohaterstwem Niemcy nie mogą się chwalić: najlepszym bowiem dowodem desperackiego położenia armii niemieckich w Rosji, jest fakt, że generałowie i inni wyżsi oficerowie rezygnują z dalszego oporu

i oddają się gromialnie sowieckim zwycięscom.

Godz.13.14.- po rosyjsku:-Z okazji piorwszoj rocznicy zawarcia sojuszu sowiecko- irańskiego nastąpiła uroczysta wymiana depesz pomiędzy promierom Stalinom oraz komisarzom spraw zagranicznych Mołotowom z jodnoj,oraz Ahmodom-Gabanom,promiorom Iranu i Mohamot Soyodom,ministrom sprawa zagranicznych Iranu z drugioj strony.

RABAT po francusku 29.I.godz.13.3o.

Proz.Roosovolt przosłał na ręco lorda Provosta miasta Bolfastu orędzio z okazji piorwszoj rocznicy dosantu wojsk Stanów Zj.na ziomi północnoj Irlandii.

BERLIN po niomiocku 29.I.godz.12.45.

Jak donosi DNB w dniu jutrzojszym z okazji 10-cio locia rożimu nar.socjalistycznego [illegible]pująco przomówionia:o godz.9.oo.rano- przomówionio wodza młodzioży niomiockioj Axmana,o godz.11.oo.przomówionio marsz.Rzoszy Goorniga,o godz.16.oo przomówionio Goobbolsa,który odczyta proklamację Führora.

Uwaga: Poza zapowiodzią proklamacji Hitlora nioma żadnoj wzmianki o przomówioniu Füfrora przoz radio.

Z Ankary donoszą,żo doszło do kontraworsji pomiędzy władzami brytyjskimi w Egipcio a władzami ogipskimi na tlo zagadnioń kompotoncji sądownictwa ogipskiogo.Władzo wojskowo angiolskio domagały się traktowania wojsk sprzymiorzonych ,a więc grockich,polskich, czoskich itp.narówni z wojskami brytyjskimi tzn. kompotoncji sądów wojskowych przowidzianych przoz traktat anglo- ogipski.Władzo ogipskio domagają się jodnakżo ażoby wojska sprzymiorzono ,o których w traktacio nio było wzmianki,podlogały bozpośrodnio sądownictwu cywilnomu władz lokalnych. Ostatnio kontraworsja ta zaostrzyła się ze względu na wzmożenio się kryminalności żołniorzy sprzymiorzonych w tym równioż i amorykańskich.

i oddają się [illegible]
[illegible] pierwszej rocznicy [illegible]
[illegible] nastąpiła [illegible] dopiero po [illegible]
[illegible] Stalinem oraz [illegible] z jednej, oraz [illegible] premierem Iranu i [illegible] mini-
strem spraw zagranicznych Iranu z drugiej strony.

RABAT po francusku 29.I.godz.15,30.
[illegible] przesłał na ręce lorda Provosta miasta [illegible] z okazji pierwszej rocznicy desantu wojsk Stanów Zj. na ziemi północnej Irlandii.

BERLIN po niemiecku 29.I.godz.12,45.
Jak donosi DNB w dniu jutrzejszym z okazji 10-tej rocznicy [illegible] narodowo-socjalistycznego będą się odbywały [illegible] godz.9.00 [illegible] godz.11.00 przemówienie marszałka Rzeszy Goeringa, o godz.16.00 przemówienie Goebbelsa, który odczyta proklamację Führera.
[illegible] proklamacji [illegible] o przemówieniu Führera przez radio.
Z [illegible] donoszą, że doszło do [illegible] pomiędzy władzami brytyjskimi w Egipcie a władzami egipskimi na tle [illegible] egipskiego. [illegible]
[illegible] przyjaźni [illegible] wojskowych [illegible] oraz [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] i [illegible]
nia.